

Notitie: De oprichting van de Goudse Sportraad

---

1. Aanleiding
2. Aanpak
3. Voorstel
  - a. Inleiding
  - b. De huidige situatie
  - c. De gewenste situatie
  - d. Visie, missie en waarden
  - e. Rol en taken
  - f. Werkwijze
  - g. Thematiek
  - h. Samenstelling
  - i. Rechtsvorm
  - j. Budget
4. Veranderingen ten opzichte van de huidige situatie
5. Vervolg

1. Aanleiding

In november 2018 nam de gemeenteraad unaniem een motie aan waarin het college verzocht werd een voorstel uit te brengen voor het oprichten van een Goudse Sportraad. De gemeenteraad was onder andere van mening dat de 'stem van de sporters en sportverenigingen een georganiseerde plek moet krijgen in de relatie tussen gemeente Gouda (opdrachtgever) en SPORT•GOUDA (opdrachtnemer). De gemeente heeft samen met SPORT•GOUDA en de Vereniging van Goudse Sportorganisaties (VGSO) onderzoek gedaan naar de behoefte aan zo'n sportraad. Op basis van de gesprekken en op basis van een door een extern bureau uitgezette enquête onder sportverenigingen en gevoerde rondetafelgesprekken met vertegenwoordigers van zowel georganiseerde als anders en niet-georganiseerde sport werd geconcludeerd dat er behoefte is aan zo'n sportraad.

In juni 2020 heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over deze uitkomst. Bovendien heeft het college besloten dat er verder gewerkt wordt aan een voorstel tot oprichting van een sportraad en dat dat voorstel aan het college wordt voorgelegd. Afsproken werd dat gemeente, SPORT•GOUDA en VGSO samen met een aantal andere 'stakeholders' een werkgroep vormen die invulling gaat geven aan de opdracht, rol, werkwijze en oprichting van de sportraad.

2. Aanpak

De afgelopen maanden heeft een werkgroep de voorbereidingen getroffen voor de oprichting van de Goudse Sportraad. In de werkgroep zaten vertegenwoordigers van gemeente, VGSO, SPORT•GOUDA, verenigingssport, (semi-)commerciële sport en ongeorganiseerde sport. Een groot deel van de bijeenkomsten werd begeleid door een externe procesbegeleider, een aanbod dat werd gedaan vanuit de landelijke sportakkoordlijn. De begeleider had zelf ervaring met lokale sportraden, onder andere omdat hij voorzitter was van een sportraad in zijn eigen stad. De werkgroep heeft zich onder andere over de volgende vraagstukken gebogen:

- Hoe moet de visie van de sportraad luiden?
- Hoe moet de missie van de sportraad luiden?
- Hoe worden advisering en belangenbehartiging zo goed mogelijk vormgegeven in een nieuwe situatie?
- Met welke bezetting wordt het belang van sport en bewegen zo goed mogelijk gediend?

3. Voorstel

De werkgroep komt tot het volgende voorstel. Op basis van onderstaande kan gestart worden met de oprichting van een Goudse Sportraad en de werving van leden van die raad.

a. Inleiding: belangenbehartiging, advies en uitvoering

In het lokale speelveld zijn (los van de functie die de gemeente heeft op het gebied van bestuur en beleid) drie functies te definiëren: belangenbehartiging, advies en uitvoering.

1. Belangenbehartiging: er is een partij die de belangen namens een achterban behartigt bij de overheid. Over het algemeen hebben we het dan over collectieve belangenbehartiging.
2. Advies: een partij of groep geeft advies aan de overheid over het te ontwikkelen beleid en over wat ze vindt van (uit-)gevoerde beleid.
3. Uitvoering: hier hebben we het over het vastgestelde beleid dat in opdracht van de overheid wordt uitgevoerd in de vorm van activiteiten, ondersteuning, uitvoeren regelingen en maatregelen, realiseren en beheren infrastructuur, onderzoek, etcetera.

b. De huidige situatie

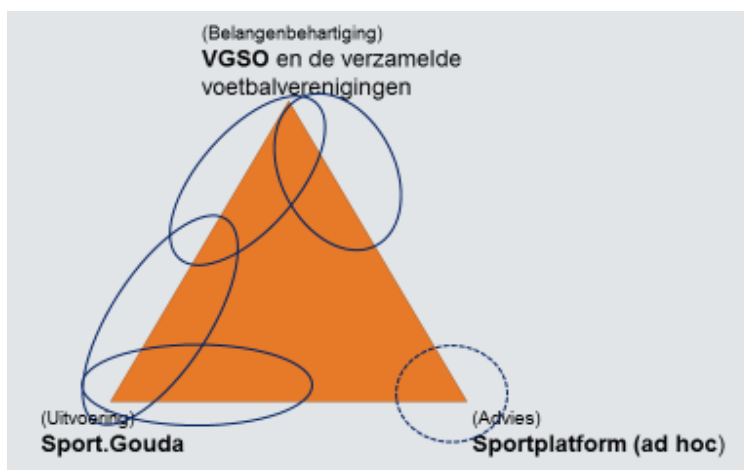
Cruciaal bij het nadenken over de rol en waarde van een sportraad is hoe deze functies vormgegeven worden. Op dit moment wordt de collectieve belangenbehartiging van de verenigingssport gedaan door de VGSO, de Vereniging van Goudse Sportorganisaties. De VGSO houdt zich echter ook tot op zekere hoogte bezig met het geven van advies. Dat doet zij door af en toe, gevraagd of ongevraagd, advies te geven over complexe onderwerpen of belangrijke nota's en notities, aan beleidsambtenaar, wethouder of raadsleden. De belangen van de leden van de VGSO vormen dan de basis van zo'n advies. Ook uitvoering en ondersteuning ligt in beperkte mate bij de VGSO, zo helpt ze soms lidverenigingen bij een specifieke kwestie.

Verder zijn er losse verbanden van partijen die zich verenigen. Een voorbeeld daarvan zijn de voetbalclubs. De voorzitters daarvan komen regelmatig bij elkaar en spreken soms ook gezamenlijk met SPORT•GOUDA of de gemeente.

De adviesfunctie is in Gouda niet erg duidelijk ergens belegd. We zouden kunnen stellen dat het bestaande Platform Beweging en Sportstimulering (met vertegenwoordigers van onderwijs en sociaal domein) hier een rol in speelt, maar die rol is niet officieel daar belegd en ook marginaal. In de sportnota Sport en Beweging in Gouda 2022 is aangegeven dat het platform een rol heeft in het opstellen van een plan van aanpak om de verbinding tussen sport, beweging en sociaal domein te leggen. De leden van het platform spelen momenteel een rol in de beoordeling van sportakkoordaanvragen. Zoals gezegd heeft ook de VGSO af en toe een adviesrol en ook SPORT•GOUDA geeft advies, vooral in de directe relatie met de gemeente.

De uitvoering is in Gouda nadrukkelijk belegd bij SPORT•GOUDA, hoewel in de praktijk zoals eerder aangegeven ook de VGSO daar een bescheiden rol in speelt.

In een plaatje ziet bovenstaande er als volgt uit.

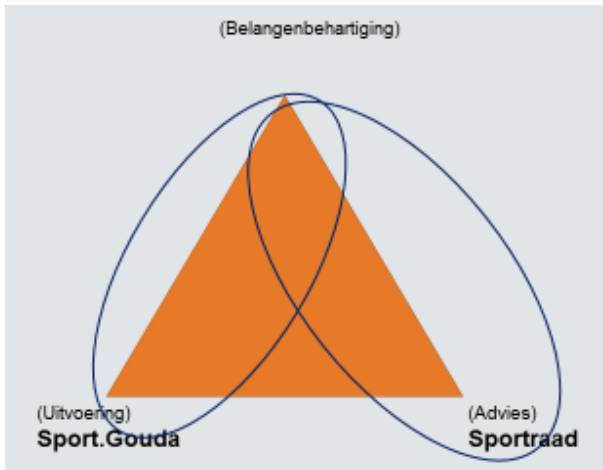
Belangrijke constatering in de huidige situatie is ook dat onvoldoende de rol van anders georganiseerde en ongeorganiseerde sport in beeld is gebracht. Ook de organisaties die bij sport betrokken worden zoals zorg, onderwijs en welzijn maken niet herkenbaar deel uit van de lokale bundeling.

c. De gewenste situatie

De werkgroep heeft geconcludeerd dat in de gewenste situatie:

- Er niet een vierde partij (sportraad) bij moet komen.
- Er een sportraad moet komen met leden die binding hebben met sectoren die betrokken zijn bij sport.
- Collectieve belangenbehartiging en strategisch advies in één platform gebundeld worden: de sportraad. Strategisch advies is daarmee gestoeld op de belangen van de bij sport betrokken organisaties.
- De VGSO opgaat in of vervangen wordt door de sportraad.

In een plaatje:

d. Visie, missie en waarden

Op basis van bovenstaande luidt de definitie van de op te richten Goudse Sportraad: een onafhankelijk adviesorgaan dat het college van B en W gevraagd en ongevraagd adviseert over de hoofdlijnen van het sport- en beweegbeleid in Gouda. De Goudse Sportraad heeft daartoe de volgende visie en missie.

De *visie* van de Goudse Sportraad is dat de positieve effecten van sport en bewegen zo optimaal mogelijk benut worden.

De *missie* van de Goudse sportraad is het leveren van een bijdrage aan het streven dat elke inwoner van Gouda voldoende beweegt en/of op zijn of haar niveau kan sporten, een leven lang. Dat doet ze door op basis van wat er leeft in de stad gefundeerde adviezen te geven over hoe een gunstig sport- en beweegklimaat en een goede sport- en beweeginfrastructuur gefaciliteerd kan worden.

Centrale waarden voor de Goudse Sportraad zijn:

- Iedereen in beweging
- Inclusief en betrokken
- Onafhankelijk en integer
- Vernieuwend
- Goede en duurzame sportinfrastructuur

e. Rol en taken

De Sportraad geeft gevraagd en ongevraagd advies over strategische ontwikkelingen en vraagstukken aan het college van b&w en/of rechtstreeks aan de gemeenteraad. De Sportraad komt op voor algemene belangen op het vlak van sport en bewegen. Ze heeft daarom een goede antenne als het gaat om politieke gevoeligheden en landelijke trends. Ook is ze scherp op lokale belangen en ontwikkelingen die in Gouda spelen en van invloed zijn op de waarde van sport en bewegen.

De Goudse Sportraad vindt dat sport en bewegen goed zijn voor de fysieke en mentale gezondheid en een belangrijke waarde hebben als het gaat om de vitaliteit, de economie en de leefbaarheid in de stad. De Goudse Sportraad weet wat er speelt in de stad als het gaat om sport en bewegen en komt op voor brede belangen: van sportaanbieders, van andere lokale organisaties die zich inzetten voor sport en

bewegen en van inwoners die op sportieve wijze ongeorganiseerd of zelf georganiseerd gebruik willen maken van de openbare ruimte. Adviezen die de sportraad geeft, zijn niet dwingend, maar wel dringend.

De rolverdeling in de driehoek Sportraad, gemeente en Sport.Gouda dient goed vastgelegd te worden zodat er een evenwichtig samenspel ontstaat tussen deze drie partijen. De gemeente is leidend als het gaat om politieke besluitvorming en het vaststellen van het beleid. SPORT•GOUDA is als sportbedrijf verantwoordelijk voor de uitvoering van het door de gemeente vastgestelde beleid. SPORT•GOUDA adviseert als uitvoerder over tactische en operationele vraagstukken, desgewenst ook over strategische. Ze ondersteunt sportaanbieders bij specifieke vraagstukken.

f. Werkwijze

De Sportraad heeft de ruimte om op elk moment in het jaar een advies uit te brengen, dat kan gevraagd of ongevraagd zijn. Aan het begin van elk jaar beschrijft de Sportraad in een beknopt jaarplan op welke thema's zij dat jaar in ieder geval advies wil uitbrengen, waarbij uiteraard ook ruimte is voor ad-hoc adviezen als de situatie daar om vraagt. Ook maakt de Sportraad jaarlijks een beknopt jaarverslag. Adviezen door de Sportraad worden altijd beantwoord door het college. Hoewel het advies van de Sportraad altijd dringend is, heeft het college van b&w geen verplichting het altijd op te volgen. Wanneer het college van b&w besluit een advies van de Sportraad niet op te volgen, wordt voldoende beargumenteerd waarom dat zo is.

De Sportraad heeft een ophaalplicht en geeft advies op basis van signalen die zij uit de stad hoort.

De Sportraad kan desgewenst zelf al dan niet tijdelijke werkgroepen of commissies in het leven roepen om bepaalde onderwerpen verder uit te diepen.

De Sportraad komt regelmatig bij elkaar, kan zelf bijeenkomsten organiseren en zorgt zelf voor communicatie over haar werkzaamheden, visie en adviezen.

Geschat wordt dat leden van de Sportraad zo'n twee uur per week besteden aan hun werkzaamheden.

g. Thematiek

De Goudse Sportraad kan op een veelheid van onderwerpen strategisch advies geven. Voorbeelden daarvan zijn:

- Thema sport & bewegen voor nieuwe gemeenteraadsverkiezingen.
- Structurele inbedding Sportakkoord en Preventieakkoord.
- Beleidsstukken (zoals een nieuwe sportnota in 2022/2023)
- Een nieuwe dienstverleningsovereenkomst.
- Beweegvriendelijke stad & Sport en bewegen in de nieuwe Omgevingsvisie.
- Betrokkenheid van het lokale bedrijfsleven bij sport en bewegen.
- Evenementen op sportgebied in Gouda.
- Openstelling en multifunctioneel gebruik sportaccommodaties.
- Gebruik sportkantine als 'buurthuis van de toekomst'.
- Verenigingsmanagement en terugloop aantal vrijwilligers.
- Hoe (startende) sportondernemers te faciliteren.
- Belangen afwegen als gevolg van het naar elkaar toeschuiven van verenigingsleven en commerciële sport.
- Subsidie- en tariefvraagstukken.
- Nieuwe ontwikkelingen en trends in de sport.
- Duurzaamheid en toegankelijkheid.

h. Samenstelling

De Goudse Sportraad behartigt niet de belangen van en is geen vertegenwoordiger van individuele partijen, maar staat voor het algemeen belang van sport en bewegen. Daarvoor is het essentieel dat er binnen de sportraad affiniteit is met alle domeinen die met sport en bewegen samenhangen.

Daarom dient de sportraad te bestaan uit personen die respectievelijk affiniteit hebben met/op kunnen komen voor het belang van:

- de verenigingssport

- de (semi-)commerciële sport
- de ongebonden individuele sporter
- topsport
- gezondheidssector
- bewegingsonderwijs
- welzijnssector

De personen die in de Sportraad zitting hebben, moeten een helicopterview hebben en een goede afspiegeling vormen van de Goudse bevolking. Ze nemen onbezoldigd plaats in de Sportraad zonder 'last- of ruggenspraak' en dus op persoonlijke titel. Belangenverstrengeling dient te allen tijde te worden voorkomen.

i. Rechtsvorm

De meest logische rechtsvorm voor de Goudse Sportraad is een stichting.

j. Budget

De Goudse Sportraad dient te beschikken over een budget. Dit budget wordt jaarlijks door de gemeente ter beschikking gesteld in de vorm van een waarderingssubsidie. Het budget kan bijvoorbeeld aangewend worden voor:

- ondersteuning;
- het inhuren van externe experts;
- het organiseren van eigen bijeenkomsten;
- het ontwikkelen en inzetten van eigen communicatiemiddelen (bv een website).

Het budget wordt jaarlijks door de Sportraad aangevraagd aan de hand van een jaarplan en -begroting.

4. Veranderingen ten opzichte van de huidige situatie

Hoewel de gemeente geen wettelijke verplichting heeft inwoners te betrekken bij het sport(- en beweeg)beleid, is dat uiteraard wel wenselijk en verstandig. Met de oprichting van een Sportraad wordt die inspraak op een structurele wijze geborgd. Het is een verbreding van de huidige werkwijze, waarin de VGSO de belangen behartigt van de verenigingssport. Anders dan jaren geleden is sport en bewegen niet alleen maar een doel, maar zeker ook een middel geworden om op allerlei manier invulling te geven aan maatschappelijke waarden. Gezondheid, 'meedoen' en 'dichtbij huis' zijn thema's die van belang zijn als het gaat om sport en bewegen en die ook een prominente plek hebben gekregen in Sportakkoord en Preventieakkoord. Andere sectoren hebben sport nodig, en andersom heeft de sport andere sectoren nodig om het toenemende belang ervan voor de samenleving beter te kunnen borgen. Veel mensen zijn nauw betrokken bij de sport, als sporter, vrijwilliger, supporter of volger van grote evenementen. Met de komst van de Goudse Sportraad, waarin de lokale belangen van sport vanuit verschillende invalshoeken worden geborgd, wordt recht gedaan aan nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij die het toenemende belang van sport en bewegen tonen.

5. Het vervolg

De VGSO bespreekt in haar volgende ledenvergadering (derde kwartaal) de consequenties van de oprichting van een Goudse Sportraad voor de VGSO. Het VGSO-bestuur stelt dan aan haar leden voor de koers zoals die in deze notitie wordt geschetst, te volgen. Taken, netwerk en expertise van de VGSO worden zoveel mogelijk geborgd in de op te richten sportraad.

De vervolgstappen zijn dan als volgt:

1. Een kwartiermaker gaat aan de slag met het opstellen van functieprofielen voor leden van de Sportraad. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van voorbeelden van andere gemeenten. Deze kwartiermaker moet onafhankelijk zijn en niet betrokken zijn bij het vervolg.
2. Na het vaststellen van de functieprofielen start de kwartiermaker de wervingsprocedure.
3. Zodra de leden bekend zijn, gaan zij zelfstandig aan de slag met het formeel instellen van de Sportraad.